

Celostna prenova in gradnja

Dr. Maja Simoneti, IPoP – Inštitut za politike prostora
Stičišče za trajnostno prenavo in gradnjo stavb
Velika dvorana FDV, Kardeljeva ploščad 5
Ljubljana, 11. junij 2021

IPoP

Inštitut za politike prostora
Institute for Spatial Policies
ipop.si

Koncept trajnosti v urejanju prostora

urejanje prostora

- načrtovanje in upravljanje
- prostorsko, urbanistično in projektno načrtovanje
- raba, vzdrževanje in obnova

trajnostni razvoj

- družbeni + okoljevarstveni + gospodarski vidiki
- dolgoročno vzdržna raba naravnih virov in družbeno odgovoren razvoj

- čez-sektorsko
- čezmejno
- čez meje generacij

Kazalo	
SPREMA BESEDA	4
Uvod	5
Kje se začne?	
Kaj je trajnostno urejanje prostora?	
Zakaj je trajnostno urejanje prostora pomembno?	
Kdo je odgovoren za trajnostno urejanje prostora?	
Osnove	11
TRAJNOSTNI RAZVOJ	12
Trajnostni razvoj mest	
PODNEBNE SPREMEMBE	20
Podnebna ranljivost slovenskega prostora	
Podnebne projekcije	
UREJANJE PROSTORA	26
Slovenski sistem urejanja prostora	
PROSTORSKO NAČRTOVANJE	32
Strateško in izvedbeno prostorsko načrtovanje na državni, regionalni in lokalni ravni	
Postopki načrtovanja prostora	
Graditev, dovoljevanje in gradnja	
VARSTVO OKOLJA	40
Varstvo okolja kot del celovitega urejanja prostora	
Preseje splivov	
Mnenja, soglasja in druge dovoljenja za posege	
SOCIOLOVANJE	50
Vključevanje pameti v trajnostno urejanje prostora	
Vloge v urejanju prostora	
Sodelovalno upravljanje	
Primeri trajnostnega urejanja prostora	56
PRIMER: STANOVANJA	59
PRIMER: PROMETNE UREDITVE	63
PRIMER: UREJANJE VODOTOKOV	69
Dejavniki uspeha	73
POVZETEK	76
SUMMARY	78
O AVTORJIH	80
Zagovorniki okolja	
Fokusna skupina	
VIRI	84

[Berilo za trajnostno urejanje prostora, 2018](#)

Izziv prihodnosti – več boljšega načrtovanja in dobro upravljanje

- javno zdravje in dobro počutje
- ohranjanje narave in biotske pestrosti
- podnebne spremembe

- več javnih zelenih in ozelenjenih površin
- večja biotska pestrost
- na naravi sloneče rešitve
- mešana raba prostora
- krajše razdalje med dejavnostmi
- aktivna mobilnost in javni promet

Kaj so gradniki kakovosti bivanja?

- družbena enakost, povezanost in vključenost
- zdravje in dobro počutje
- kakovost okolja

- dostopen javni prostor
- zelene in ozelenjene površine
- dostopna družbena infrastruktura
- univerzalna dostopnost
- javni potniški promet

Koncept trajnosti narekuje:

- interdisciplinarno in medsektorsko ukrepanje
- delovanje preko meja območij – upoštevanje vplivov na okolje
- skupnostni pristop
- na skupnosti temelječe rešitve

- kratke razdalje
- mešana raba prostora
- socialna mešanica

Zgoščevanje in prenova – med cilji in dejstvi

- ohranjanje narave in kmetijskih zemljišč
- zniževanje ogljičnega odtisa
- blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje
- varčevanje prostora, stavb, materialov
- ponovna uporaba materialov in prostora

- podaljšanje uporabne vrednosti
- posodobitev rabe – nove funkcije
- nove površine

dejstva

- razpršeno lastništvo
- sektorski pristop
- šibka sposobnost sodelovanja
- omejeni in škodljivi učinki ukrepanja v prostoru

nevarnosti

- ponudba zelenih in javnih površin
- dostopnost družbenih dejavnosti
- ogrožena kakovost bivanja

Potrebna je dobro organizirana celovita prenova

- vsestranska posodobitev stavb

- energetska sanacija
- funkcionalnost – dolgotrajno bivanje v domačem okolju
- univerzalna dostopnost – za vse
- skupni prostori – skupne storitve

- varstvo in razvoj kakovosti bivanja

- odnos do lokalne skupnosti in okolja
- vključujoča organizacija bivanja
- javne in druge zelene površine
- dostopnost družbene infrastrukture
- javni potniški promet

- priprava in organizacija dela
- interdisciplinaren pristop
- zgodnje in aktivno vključevanje
- na skupnosti temelječe rešitve

- urbanisti
- arhitekti, krajinski arhitekti
- gradbeniki, statiki
- komunalni in prometni inženirji
- sociologi, antropologi, socialni delavci

Maja Simoneti

maja.simoneti@ipop.si / www.ipop.si

f IPoP – Inštitut za politike prostora

t @_ipop

in @naslov LinkedIn

y @naslov Youtube

IPoP

Inštitut za politike prostora
Institute for Spatial Policies
ipop.si